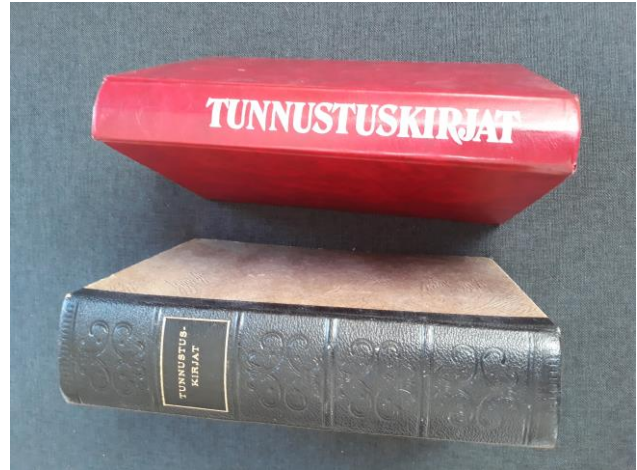

A.E.Koskenniemen johdannot
luterilaisiin tunnustuskirjoihin
(Tunnustuskirjat, 1948)

ATHANASIUKSEN TUNNUSTUS

Tätä tunnustusta, joka lienee syntynyt länsimailla 500:n tienoilla, nimitetään näin Athanasiuksen, Nikaian kirkolliskokouksen tärkeimmän henkilön, oikean opin innokkaimman tunnustajan mukaan. Siinä tarkasti määritellään kolminaisuusoppi ja Kristuksen molempien luontojen keskinäinen suhde. Eräät nykyaikaiset tutkijat leimaavat tämän tunnustuksen epäevangeliseksi muka jo sen tähden, että heti sen alkusanoissa usko ja uskon esitys sekoitetaan toisiinsa. Mutta tässä tunnustuksessa on kysymys kristillisen totuuden perustavimmista asioista: kolminaisuudesta, Kristuksen jumaluudesta ja hänen sovituksestaan, joiden ulkopuolella tosi usko on mahdoton. Epäilyksenalaisiksi tehdyt kohdat vain kulkevat samaa linjaa kuin Pyhä Raamattu, jossa esimerkiksi Jeesus sanoo: "Ellette usko minua siksi, joka minä olen, niin te kuolette synteihinne." Augsburgin tunnustuksessa samoin sanotaan väkevästi: "On yksi ainoa, jakamaton jne. jumalallinen olemus, mutta samassa Jumalallisessa olemuksessa on kuitenkin kolme tarkkaan erillistä, yhtä iankaikkista persoonaa: Isä, Poika ja Pyhä Henki. ja me lausumme sen järkkymättömän vakaumuksen, että toisin ajattelevat ovat Kristuksen seurakunnan ulkopuolella" (5. 59).

Athanasiuksen tunnustus tuli katolisen kirkon jumalanpalveluskäyttöön keskiajan alkupuolella. Sitä esitettiin aamuvarkaisessa rukoushetkessä, "koska se on tehty aikana, jolloin harhaoppien ja erheiden synkkä yö ja pimeys ratkaisevimmin olivat karkoitettut ja paljastetut" (Vavren kirkolliskokous vuodelta 1368).

Luterilainen kirkko asettaa tunnustustensa joukossa nämä kolme yleistä tunnustusta ensimmäiselle sijalle, siten toisaalta tunnustautuen Jumalan seurakunnan yleiseen uskoon ja toisaalta siten osoittaen, ettei se tahdo olla mikään uusi kirkko, vaan tahtoo olla yhteydessä

vanhimman kirkon kanssa ja omissa erikoistunnustuksissaankin pysyä samalla perustuksella kuin vanha kristillinen kirkko. Se pitää näitä yleisiä tunnustuksia aivan kuin runkona, josta erikoistunnustukset oksien tavoin elimellisesti ovat kasvaneet.

Näissä kolmessa yleisessä uskontunnustuksessa Jumalan seurakunta tunnustaa uskonsa luomiseen, lunastukseen ja pyhitykseen. Erikoisesti se tunnustaa uskonsa Evankeliumien todistamaan Jeesukseen Kristukseen, tosi Jumalaan ja ihmiseen, joka meille täydellisesti ilmoitti Isän sekä toimitti iankaikkisesti kelpaavan uhrin vanhurskaudeksi, ja Pyhään Henkeen, joka tosi Jumalana lähtee sekä Isästä että Pojasta ja joka sekä johdattaa seurakunnan ja kaikki sen jäsenet koko totuuteen että yhdistää heidät Isän ja Pojan kanssa.